

Vec C-376/22

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

10. jún 2022

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

24. máj 2022

Navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Google Ireland Limited

Meta Platforms Ireland Limited

Tik Tok Technology Limited

Žalovaný:

Kommunikationsbehörde Austria (Komm Austria)

Predmet konania vo veci samej

Zákon o komunikačných platformách – Smernica 2000/31/ES – Smernica 2010/13/EÚ – Opatrenie, ktoré sa týka určitej služby informačnej spoločnosti

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 3 ods. 4 písm. a) bod ii) smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode; Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399), vykladať v tom zmysle, že pod opatrením, ktoré je prijaté „proti určitej službe informačnej spoločnosti“, sa môže chápať aj zákonné opatrenie, ktoré sa týka všeobecne opísanej kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti (ako sú komunikačné platformy), alebo existencia opatrenia v zmysle tohto ustanovenia vyžaduje, aby sa prijalo rozhodnutie týkajúce sa konkrétneho jednotlivého prípadu (napríklad menovite uvedená komunikačná platforma)?
2. Má sa článok 3 ods. 5 smernice 2000/31 vykladať v tom zmysle, že vynechanie oznámenia Komisii a členskému štátu sídla o prijatom opatrení, ktoré sa podľa tohto ustanovenia má v naliehavom prípade uskutočniť „čo najskôr“ (dodatočne), vedie k tomu, že toto opatrenie – po uplynutí obdobia, ktoré je dostatočné pre (následné) oznámenie – sa na určitú službu nemôže uplatňovať?
3. Bráni článok 28a ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách; Ú. v. EÚ L 95, 2010, s. 1), v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu; Ú. v. EÚ L 303, 2018, s. 69), uplatneniu opatrenia v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31/ES, ktoré sa netýka programov a videí vytvorených používateľmi poskytovaných na platforme na zdieľanie videí?

Uvedené predpisy Spoločenstva

Smernica 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách)

Uvedené vnútroštátne predpisy

Bundesgesetz über Maßnahmen zum Schutz der Nutzer auf Kommunikationsplattformen (Kommunikationsplattformen-Gesetz – KoPl-G) (Spolkový zákon o opatreniach na ochranu používateľov komunikačných platforiem).

§ 1. (1) Tento spolkový zákon slúži na podporu zodpovedného a transparentného vybavenia oznámení používateľov o nižšie uvedenom obsahu na komunikačných platformách a bezodkladného posudzovania takýchto oznámení.

(4) Poskytovatelia platforiem na zdieľanie videí (§ 2 bod 12) sú v súvislosti s tam poskytovanými programami (§ 2 bod 9) a videami vytvorenými používateľmi (§ 2 bod 7) od povinností podľa tohto zákona oslobodení.

(5) Na požiadanie poskytovateľa služieb dozorný orgán určí, či [poskytovateľ] patrí do pôsobnosti tohto spolkového zákona.

§ 3. (1) Poskytovatelia služieb musia pripraviť účinný a transparentný postup pre vybavenie a riešenie oznámení o obsahu, ktorý je dostupný na komunikačnej platforme a ktorý je údajne protiprávny.

§ 4. (1) Poskytovatelia služieb sú povinní ročne, v prípade komunikačných platforiem s viac ako miliónom registrovaných používateľov polročne, vypracovať správu o vybavení oznámení o údajnom protiprávnom obsahu. Správa sa doručí dozornému orgánu najneskôr mesiac po konci obdobia, ktoré je zahrnuté v správe a zároveň musí byť stále a ľahko dostupná na vlastnej internetovej stránke.

§ 8. (1) Dozorným orgánom v zmysle tohto spolkového zákona je Kommunikationsbehörde Austria, ktorý je zriadený podľa § 1 KOG (Spolkový zákon o zriadení Kommunikationsbehörde Austria).

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Rakúsky Kommunikationsplattformen-Gesetz (KoPl-G), ktorého cieľom je posilnenie „zodpovednosti za platformy“ poskytovateľov takýchto platforiem, zahŕňa tuzemských a zahraničných poskytovateľov služieb a okrem iného ich zaväzuje, aby vytvorili oznamovací a overovací postup pre údajný protiprávny obsah, aby vyhotovili a zverejnili pravidelné transparentné správy o vybavení predmetných oznámení, ako aj ustanovili zodpovednú poverenú osobu a procesného zástupcu.
- 2 Platformy podliehajú dozoru komunikačného úradu Austria (KommAustria), ktorý v prípade porušenia môže udeliť pokutu.
- 3 KoPl-G je príkladom pre právne predpisy, aké už vydali alebo by mali vydať rôzne členské štáty na témy ako odstraňovanie nelegálneho obsahu dostupného online, povinná starostlivosť, oznamovací a opravný postup a transparentnosť. Naliehavosť témy si podľa názoru rakúskeho zákonodarcu vyžaduje vnútroštátne opatrenia, kým nebude vytvorená európska úprava.
- 4 Rakúsky zákonodarca vychádzal z toho, že opatrenia KoPl-G sú v súlade so smernicou 2000/31/ES. Navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ však tvrdia, že zásada tejto smernice týkajúca sa krajiny pôvodu bráni aplikovateľnosti KoPl-G na ich činnosť. Keďže prvá navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ (Google Ireland Limited) a tretia navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ (Tik Tok Technology Limited) sa považujú aj za poskytovateľov platforiem na zdieľanie videí, vzniká okrem toho otázka, či s prihliadnutím na článok 28a smernice 2010/13/EÚ zásada krajiny pôvodu, ktorá je upravená osobitne pre platformy na zdieľanie videí bráni uplatneniu KoPl-G na ten obsah týchto platforiem, v prípade ktorého nejde o programy alebo videá vytvorené používateľmi.
- 5 V troch konaniach vo veci samej, ktoré boli spojené, ide vždy o otázku aplikovateľnosti KoPl-G na poskytovateľa komunikačnej platformy so sídlom v Írsku. Všetky tri navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ požiadali o určenie, že KoPl-G sa nich neaplikuje. KommAustria vo všetkých troch prípadoch určil, že KoPl-G sa aplikuje, proti čomu dotknutí poskytovatelia služieb podali sťažnosti na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko).
- 6 Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) všetky sťažnosti zamietol ako nedôvodné. V zásade k tomu uviedol, že zásada smernice 2000/31 týkajúca sa krajiny pôvodu neplatí neobmedzene a výnimky sú nevyhnutné najmä na zachovanie a dosiahnutie vysokej úrovne ochrany dôležitých hodnôt (napríklad ochrana mládeže alebo ochrana ľudskej dôstojnosti). KoPl-G sleduje takéto ciele, a okrem toho vytvára len zákonný základ pre konkrétne opatrenia v jednotlivých prípadoch. O určenie neaplikovateľnosti bolo požiadané už pred stanovením konkrétnych opatrení a tým pred individualizáciou jednotlivých poskytovateľov

služieb. Konkrétne opatrenia proti jednotlivým adresátom by sa však mohli vydať až v prípade opakovaných porušení, KoPI-G pre to vytvára len nevyhnutný zákonný základ a nie je v rozpore so zásadou smernice 2000/31 týkajúcou sa krajiny pôvodu.

- 7 Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) okrem toho určil, že doteraz neboli vydané požiadavky na štát sídla navrhovateľiek v konaní o opravnom prostriedku „Revision“, aby sám prijal opatrenia. Ani Európskej komisii neboli podané predbežné informácie o takýchto obmedzujúcich opatreniach. Opatrenia v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 ani neboli prijaté – prijal sa len pre to potrebný zákonný základ. Samotný KoPI-G síce neupravuje, že štát sídla by sa mal požiadať o prijatie opatrení alebo by sa mala informovať Európska komisia. Upravené nie je ani dodatočné informovanie. V rámci výkladu, ktorý je v súlade so smernicou, je však pri prijatí opatrení aplikovateľný § 23 ods. 1 a 2 E-Commerce-Gesetz, ktorým sa do vnútroštátneho práva prebral článok 3 ods. 4 písm. b) a ods. 5 smernice 2000/31. K platformám na zdieľanie videí Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) uviedol, že KoPI-G poskytovateľa platforiem na zdieľanie videí v súvislosti s tam poskytovanými programami a videami vytvorenými používateľmi vylučuje z jeho povinností.
- 8 V opravnom prostriedku „Revision“ proti tomuto rozhodnutiu Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ tvrdia, že aplikovateľnosť KoPI-G na ich platformy bola potvrdená nezákonne. Keďže nedošlo k informovaniu Írska alebo Komisie, zákon sa na ne nesmie aplikovať, keďže im ukladá priame povinnosti (napríklad vytvoriť oznamovací a overovací postup), čo je v rozpore so zásadou krajiny pôvodu. Okrem toho nedošlo k preskúmaniu jednotlivého prípadu obmedzenia slobodného poskytovania služieb, ku ktorému došlo prostredníctvom KoPI-G, a povinnosti uložené týmto zákonom sú neprimerané.
- 9 Prvá a tretia navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ okrem toho tvrdia, že bola porušená aj zásada smernice 2010/13 týkajúca sa krajiny pôvodu, keďže podľa rozhodnutia Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) sú zahrnuté aj služby, pri ktorých ide o služby poskytujúce platformy na zdieľanie videí. Aj komentáre k videám sú súčasťou platformy na zdieľanie videí.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 10 Je nesporné, že v prípade služieb ponúkaných navrhovateľkami v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ (aj) v Rakúsku ide o služby informačnej spoločnosti v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2000/31. Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) vychádza z toho, že tieto služby sa majú považovať za komunikačné platformy v zmysle KoPI-G, a navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ podliehajú tomuto zákonu. Prvá a tretia navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ sú navyše poskytovateľmi platforiem na zdieľanie videí, ktoré sú s prihliadnutím na tam

poskytované programy a videa vytvorené používateľmi oslobodené od povinností podľa KoPI-G, nie však s prihliadnutím na iné správy alebo stvárnienia s myšlienkovým obsahom (najmä komentáre).

O prvej otázke

- 11 Podľa článku 3 ods. 2 smernice 2000/31 členské štáty nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu. Podľa článku 2 písm. h) smernice 2000/31 zahŕňa koordinovaná oblasť požiadavky ustanovené v právnych systémoch členských štátov uplatniteľné na poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti alebo na služby informačnej spoločnosti, bez ohľadu na to, či sú všeobecnej povahy alebo či sú pre ne špeciálne navrhnuté.
- 12 KoPI-G obsahuje rad ustanovení, ktoré pre tuzemských a zahraničných poskytovateľov služieb upravujú určité povinnosti bez toho, aby bol vydaný konkrétny individuálny právny akt (napríklad vytvorenie oznamovacieho a overovacieho systému). Až keď tieto povinnosti nie sú splnené, môže dozorný orgán vydať donucovacie opatrenia alebo uložiť pokutu. Poskytovatelia služieb na dozornom orgáne navyše môžu požiadať o určenie, že patria do pôsobnosti tohto zákona. Toto určenie sa prijme s prihliadnutím na konkrétnu komunikačnú platformu, ktorú žiadateľ poskytuje.
- 13 Vnútroštátny súd zastáva názor, že KoPI-G povinnosťami určenými v tomto zákone upravuje požiadavky v súvislosti s výkonom činnosti služby informačnej spoločnosti a preto sa týka koordinovanej oblasti v zmysle článku 2 písm. h) smernice 2000/31. Preto je potrebné preskúmať, či sú splnené podmienky pre odchýlenie sa od článku 3 ods. 2 smernice.
- 14 Na to, aby to tak bolo, musia byť kumulatívne splnené tri podmienky. Po prvé musí byť dotknuté obmedzujúce opatrenie nevyhnutné, aby zaručilo ochranu verejného poriadku, verejného zdravia alebo spotrebiteľov, po druhé sa musí týkať určitej služby informačnej spoločnosti, ktorá tieto ciele skutočne obmedzuje alebo ohrozuje a po tretie musí byť v primeranom vzťahu k týmto cieľom ochrany. Okrem toho je potrebné o úmysle prijať takéto opatrenia informovať štát sídla a Komisiu.
- 15 Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) vychádza predbežne z toho, že prvá a tretia podmienka je splnená. V súvislosti s druhou podmienkou však vzniká otázka, či v prípade povinností podľa KoPI-G ide o opatrenie v súvislosti s určitou službou informačnej spoločnosti (ktorá obmedzuje alebo ohrozuje ochranný účel).
- 16 Rakúsky zákonodarca považuje upravené povinnosti za „opatrenia“ v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31. Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) však zastáva názor, že nie je isté, či všeobecná abstraktná úprava, ktorá upravuje všeobecné povinnosti bez toho, aby došlo k individuálnemu konkrétnemu právnomu aktu, môže skutočne predstavovať takéto opatrenie. Vzniká otázka, či je

dovolené opatrenie, ktoré smeruje na všeobecne opísanú kategóriu poskytovateľov služieb namiesto individualizovaných poskytovateľov. [Súd] odkazuje na návrhy generálneho advokáta vo veci C-390/18, podľa ktorých opatrenia podľa článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 môžu byť prijaté iba *ad hoc*. V predmetnom rozsudku však zostala táto otázka nezodpovedaná, takže je otázne, či sa opatrenia ako sú upravené v KoPI-G, ktoré sa vo všeobecnosti týkajú tuzemských a zahraničných poskytovateľov služieb, považujú za opatrenia, ktoré sa týkajú „určitej služby informačnej spoločnosti“.

- 17 Okolnosť, že podľa smernice 2000/31 pred prijatím opatrenia musí byť členský štát pôvodu vyzvaný, aby prijal opatrenia, hovorí rovnako v neprospech toho, že všeobecné abstraktné opatrenie sa má považovať za opatrenie v zmysle článku 3 ods. 4 smernice, keďže pri rozhodovaní o zákone ako KoPI-G nie je bezpodmienečne známe, v akom inom členskom štáte sú poskytovatelia služieb prípadne dotknutí.
- 18 Ak však takáto všeobecná abstraktná úprava nie je opatrením týkajúcim sa určitej služby v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, podľa názoru vnútroštátneho súdu zásada krajiny pôvodu bráni povinnostiam podľa KoPI-G. Určenie o aplikovateľnosti KoPI-G na navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“, ktoré prijal dozorný orgán a potvrdil Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd), sa potom nemalo prijať.

O druhej otázke

- 19 Podľa článku 3 ods. 4 písm. b) smernice 2000/31 členský štát pred prijatím predmetných opatrení oznámi Komisii a tomu členskému štátu, na ktorého území má poskytovateľ služby sídlo, úmysel prijať takéto opatrenia. Predtým musí členský štát neúspešne vyzvať členský štát sídla, aby prijal opatrenia. Ani Írska republika, ani Európska komisia pred vydaním KoPI-G nebola Rakúskom informovaná.
- 20 Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) preto vychádza z toho, že KoPI-G, aj ak by sa v ňom upravené povinnosti mali považovať za opatrenia týkajúce sa určitej služby informačnej spoločnosti a aj iné už uvedené podmienky by boli splnené, by sa pre nedostatok predchádzajúceho informovania uplatnili na navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ len vtedy, ak by existoval naliehavý prípad v zmysle článku 3 ods. 5 smernice. Na toto ustanovenie sa výslovne odvolávajú vysvetlivky ku KoPI-G. Nie je však odkaz na to, že došlo k dodatočnému oznámeniu členskému štátu sídla alebo Komisii, takže k nemu určite nedošlo „čo najskôr“ ako je upravené v článku 3 ods. 5 smernice 2000/31. Vzniká preto otázka, či požiadavka dodatočného oznámenia predstavuje len poriadkový predpis alebo či nedodržanie môže viesť k neprípustnosti prijatého opatrenia.
- 21 Žiada sa preto o výklad článku 3 ods. 5 smernice 2000/31, aby sa mohlo posúdiť, či vynechanie dodatočného oznámenia vedie k tomu, že KoPI-G sa na

navrhovateľky v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ nemôže aplikovať ani vtedy, ak sú inak všetky podmienky článku 3 ods. 4 písm. a) smernice splnené.

O tretej otázke

- 22 Ak by sa povinnosti podľa KoPI-G mali posúdiť ako opatrenia týkajúce sa určitej služby, ktoré sú v zásade aplikovateľné na služby ponúkané navrhovateľkami v konaní o opravnom prostriedku „Revision“, v súvislosti s poskytovateľmi, ktorí ponúkajú aj služby platformami na zdieľanie videí, vzniká otázka, či zásada smernice 2010/13 týkajúca sa krajiny pôvodu bráni aplikovaniu povinností podľa KoPI-G v súvislosti s poskytovateľmi služieb usadenými v inom členskom štáte na taký obsah, ktorý nie je programom alebo videami vytvorenými používateľmi.
- 23 Podľa názoru Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) sa odkaz v článku 28a ods. 1 smernice 2010/13 na smernicu 2000/31 má chápať tak obsahlo, že za tam upravených podmienok je možné aj prijatie uvedeného opatrenia. Uplatnenie opatrení na služby platformami na zdieľanie videí, ktoré sú dovolené podľa článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, by potom bolo dovolené, pokiaľ sa tým nezasiahne do oblasti harmonizovanej smernicou 2010/13.
- 24 Keďže programy poskytované na platformách na zdieľanie videí a videá vytvorené používateľmi sú vylúčené z pôsobnosti KoPI-G, sú však podstatným prvkom pojmu „platformy na zdieľanie videí“, zastáva Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) názor, že uplatnenie povinností podľa KoPI-G by mohlo byť v súlade so smernicou 2010/13, pokiaľ sú splnené podmienky podľa článku 3 ods. 4 smernice 2000/31.